
Juryrapport MAX Bronzen Vleermuis 2020

Het Nederlands Thrillerfestival van Zoetermeer staat al 11 jaar aan het roer om auteurs te lauweren voor hun geleverde bijdragen aan de ontwikkeling en voortbestaan van het spannende boek. Tot 2019 uitte zich dat door de jaarlijkse uitreiking van de Gouden Vleermuis, een oevreprijs die de kwaliteit van het volledige werk van een auteur bevestigt. Maar het is geen zaak van hogere wiskunde om te kunnen beredeneren dat al deze auteurs ooit zijn begonnen met hun eerste boek, hun persoonlijk debuut. Voor iedere schrijver is dat één van zijn of haar belangrijkste levensgebeurtenissen, voor het genre van het spannende boek een onmisbare push voor de ontwikkeling en continuïteit van de thriller in het algemeen. Het bestuur van het Nederlands Thrillerfestival onderkende dat belang en besloot, naast de Gouden Vleermuis, vanaf 2020 een prijs uit te reiken aan de best beoordeelde debuterende auteur, de Bronzen Vleermuis.

Al direct nadat dit besluit openbaar werd gemaakt, stroomden de eerste voordrachten bij de jury binnen. En er volgden er meer en meer dat als bevestiging gezien kan worden van de juistheid van het besluit. De teller sprong met regelmaat vooruit en uiteindelijk ontving de jury 38 voordrachten ter beoordeling. Inmiddels raakte de wereld in de ban van Covid-19 en naast veel menselijk leed ontwrichtte dit virus ook menige planning. Voor de boekenindustrie vertaalde zich dat in vooruitschuiven van verschijningsdata waardoor niet meer voldaan kon worden aan een van de gestelde kaders. Uiteindelijk ging de jury aan de slag met het beoordelen van 33 voorgedragen debuutthrillers, uit binnen- en buitenland. Volgens een strak scenario werd ieder boek met grote aandacht gelezen en op een aantal relevante aspecten beoordeeld en gewaardeerd waarbij objectiviteit in dit geval meer gewicht in de schaal bracht dan persoonlijke smaak. Dit heeft geresulteerd in een eerste selectie van 15 boeken die de hoogste waardering kregen en hiermee een plaats op de longlist veroverden. Een tweede selectie was nodig om de shortlist samen te stellen met de 6 genomineerde titels. In alfabetische volgorde zijn dat:

1. *De rus* van **Hans Faber**
2. *Het laatste leven* van **Mohlin & Nyström** (Zweden)
3. *Onmacht* van **Yvonne Doorduyn**
4. *Perfekte resten* van **Helen Fields** (Amerika)
5. *Stillevan* van **Marieke Damen**
6. *Winterland* van **Kim Faber & Janni Pedersen** (Denemarken)

Zes hooggewaardeerde spannende verhalen die zijn geschreven door drie nationale en drie internationale auteurs en/of -duo's. Overigens is deze evenwichtige verdeling louter toeval en is zeker niet het resultaat van een vooraf gestelde doelstelling. Hier gold louter kwaliteit dat zich heeft laten vertalen door objectieve waarderingen van, voor het genre, relevante aspecten.

Nagenoeg alle voorgedragen boeken kenmerken zich door interessante verhaallijnen, waarin sprekende personages hun rol vervullen in een wereld waar spanning en gevaar een belangrijke factor zijn. Een stereotype thriller speelt zich vaak af met een confrontatie tussen een held en een schurk waarbij de held veelal in gevaar komt maar uiteindelijk wel wint. Gelukkig is er door de jaren heen een grote diversiteit aan spannende verhalen ontstaan waarbij het speelveld zich heeft uitgebreid en een scala van aspecten zijn toegevoegd die het totaal tot een kleurrijk schilderspalet vormen. Daarin krijgen eigenschappen van personages een rol met meer gewicht waardoor niet altijd het 'hoe' maar meer het 'waarom' op de voorgrond treedt. Een romantische verhaallijn kan wat extra kleur aanbrengen in een verhaal. Als de held een man is, kan hij een mooie vrouw ontmoeten met wie hij een halfslachtige relatie begint. Soms kan deze vrouw zich echter ontpoppen tot femme fatale waarbij de held onbewust in haar val loopt.

De zes genomineerde boeken hebben ieder op hun eigen wijze meer of minder gebruik gemaakt van dit kleurenpalet; daar heeft de jury met veel zorg en nauwkeurigheid op voorgesorteerd.

De shortlist staat in dit geval garant voor boeken van hoge kwaliteit. Als het aantal voordrachten ruim dertig bedraagt, is het al een verdienste op zich, wanneer het boek zich bij de beste zes schaart.

Maar als je dat hebt bereikt wil je als auteur nog maar één ding... winnen!!!

Het is voor de tien juryleden geen gemakkelijke taak geweest om uit deze zes finalisten een winnaar te benoemen. Het niveau is hoog en de onderlinge verschillen zijn klein.

Toch was er één boek waar de juryleden in hun beoordelingen eensgezind met veel lof over schreven. Een kleine bloemlezing:

- Zeer verrassend en goed uitgewerkt plot. Ik vind het ook origineel gedaan.
- De karakters zijn allen goed neergezet. Bij sommige karakters krijgen we meer informatie, vaak in relatie tot anderen. Daarmee zijn de karakters gelaagd en dat spreekt zeker tot mijn verbeelding.
- Het hele verhaal, inclusief de wendingen, is op een pientere manier in elkaar geknutseld.
- De spanningsboog is niet altijd even erg gespannen, toch blijft het verhaal enorm boeiend. De laatste twaalf hoofdstukken zijn enorm spannend. Daar wordt de druk snel en krachtig opgedreven.
- De cliffhangers maken je hongerig naar het vervolg. Na een cliffhanger switcht het verhaal. Deze manier van schrijven past uitstekend bij een thriller.
- Het is een spannende whodunnit, zeer beeldend geschreven.
- Ik heb bij dit boek woede, medelijden en verdriet gevoeld, beetje een rollercoaster
- Ik vond het verhaal helemaal niet voorspelbaar. De dader kwam uit onverwachte hoek, een geslaagde plotwending.

De jury heeft unaniem als winnaar van de eerste MAX Bronzen Vleermuis uitgeroepen:

*Het laatste leven van **Peter Mohlin & Peter Nyström***

De jury MAX Bronzen Vleermuis 2020:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rhiene', with a long horizontal stroke extending to the right.

Cees van Rhiene, juryvoorzitter

Karin Bisschops

Marieke da Conceicao

Marianne Cramer

Lieselotte Danneels

Guy Doms (deels)

Joke Gijse

Coenraad de Kat (deels)

Maryam Thomasse

Heleen van der Velde

Sabrina Verschaeve